

JEHOVAS VITNER

Patrick Haeck og Pascal Mertens i Reclaimed Voices hjelper ofre for seksuelle overgrep i Jehovas vitner i Belgia. FOTO: TARJEI LEER-SALVESEN

●● **Mannen hadde innrømmet overgrep mot ti barn. Likevel fikk jeg beskjed om ikke å gå til politiet med saken.**

Patrick Haeck ledet et domsutvalg i Jehovas vitner mot en pedofil overgriper i Belgia. Prosessen førte til at han mistet troen.

MECHELEN, BELGIA

De siste månedene har trossamfunnet Jehovas vitner blitt rystet av en serie hendelser i flere land. Det handler om hvordan organisasjonen har håndtert saker om seksuelle overgrep mot barn internt.

I Belgia har politiet nylig raidet regionkontoret på jakt etter arkivmateriale. Den vlaamske tv-kanalen VRT har vist en kritisk dokumentarfilm og mange titalls personer har henvendt seg for å få hjelp med å håndtere det de har opplevd.

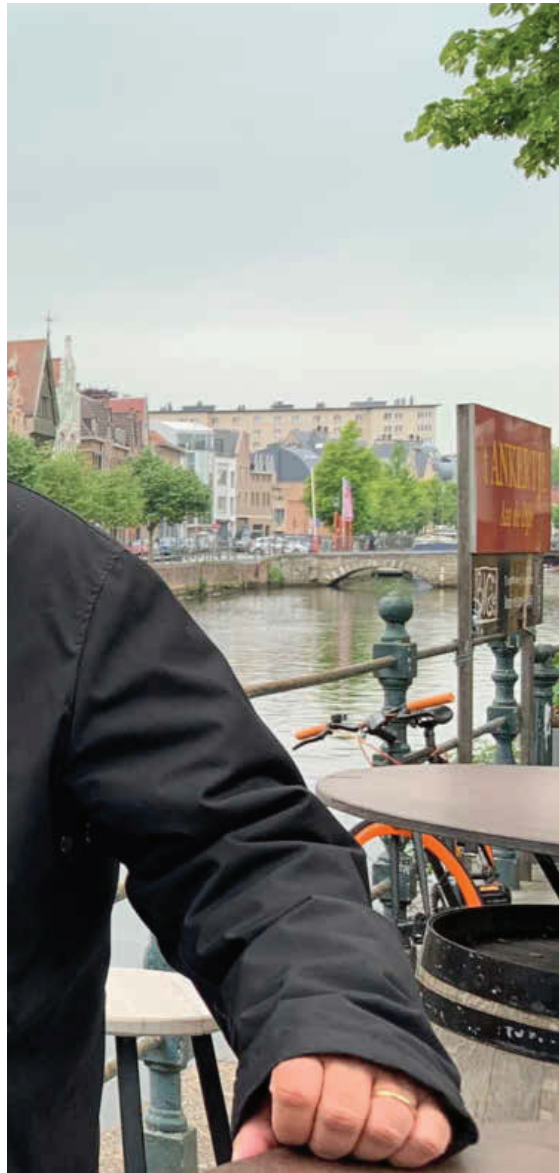
Fædrelandsvennens artikler er

blant bakgrunnsmateriale som både tv-dokumentaren og granskere i et senter opprettet av Justisdepartementet forholder seg til.

Patrick Haeck, en tidligere eldste fra byen Gent, møter Fædrelandsvennen for å fortelle litt. Han bruker nå tiden sin på å hjelpe overgrepsofre gjennom organisasjonen Reclaimed Voices.

ANSVAR FOR DOMSUTVALG

– Det startet en dag jeg var ute og forkynte fra dør dør til dør sammen med en ung kvinne fra menigheten vår. Plutselig spurte hun meg om det var normalt at eldre brødre tar på brystene til un-

ge jenter. Hun fortalte mer, og det ble fort klart at det på ingen måte var snakk om normal og akseptert adferd. Og det var ikke bare henne. Det var flere jenter, og de var veldig unge, forteller Haeck, når vi spør hvordan han havnet der han er i dag, på utsiden av organisasjonen som fylte mesteparten av livet hans i 40 år.

Han tok umiddelbart kontakt med sin tilsynsmann, og sa det var berettiget mistanke om at en mann i menigheten forgriper seg på barn.

I tråd med de interne retningslinjene ble det opprettet et internt domsutvalg for å undersøke saken. Patrik Haeck ledet domsutvalget og fikk med seg to andre eldste.

– Han innrømmet hva som hadde skjedd. Mannen hadde innrømmet overgrep mot ti barn. Likevel fikk jeg beskjed om ikke å gå til politiet med saken, forteller han.

Men i følge Haeck tok mannen kontakt med regionkontoret. Han fortalte at han var i et domsutvalg,

og at han angret på sine handlinger. Dermed tok en tilsynsmann, med høyere rang enn Haeck, kontakt og la press på domsutvalget.

– SNAKKER IKKE SANT

Fædrelandsvennen har snakket med tilsynsmannen ved regionkontoret i Kraainem, som benekter at det fant sted en slik samtale. – Haeck snakker ikke sant. Vi blander oss ikke inn i de lokale prosessene rundt slike domsutvalg, sier tilsynsmannen.

Men Haeck er tydelig på hva som skjedde, selv om det nå er ti år siden han meldte seg ut av organisasjonen.

Han har vist Fædrelandsvennen innholdet fra den blå konvolutten med konklusjonen fra domsutvalget den gangen.

Historien til Haeck støttes også av en av jentene som ble misbrukt. Hun forteller historien sin til VRT. Hun har nå også bekreftet historien overfor Fædrelandsvennen.

– Det stemmer, dessverre. Jeg møtte selv for dette domsutvalg-

get, og fikk beskjed om ikke å snakke med politiet om det som skjedde. Vi skulle heller ikke snakke sammen, oss jentene. Det var vanskelig, både venninnen min og søsteren min var ofre for samme mannen, sier hun til Fædrelandsvennen.

– Jeg ville ikke la meg presse. Men de sa de samme tingene til mine to meddommere. Vi ville miste alle våre privilegier hvis vi fortalte noe til politiet. Det endte med at jeg havnet i mindretall. De to andre stemte for at overgriperen skulle få bli i menigheten, forteller Patrick Haeck.

– Hvordan endte det?
– Det tok mindre enn én måned, så forgrep han seg på nytt. Denne gangen ble mannen ekskludert.

MISTET TROEN

Haeck klarte ikke gå til politiet med det han visste med en gang.

– Jeg var i sjokk og klarte ikke foreta meg noe. Men denne episoden startet en prosess i meg, som gjorde at jeg stilte spørsmål med hvordan organisasjonen jeg tilhørte oppfører seg.

Etter 40 år som medlem, 19 av dem som eldste, kom Patrick Haeck omsider frem til en rystende erkjennelse. Han hadde mistet troen.

Derfra var veien kort til å bli ekskludert, og han delte informasjonen han hadde med politiet i Belgia.

HJELPER ANDRE

Vi møter Haeck sammen med Pascal Mertens. Han var også aktiv i Jehovas vitner i mange år. Men han lot seg aldri døpe, og kan derfor ikke ekskluderes på samme måte som Haeck.

De to er begge i styret for organisasjonen Reclaimed Voices i Belgia.

De siste årene har de brukt mye tid på å hjelpe ofre for seksuelle overgrep, alle med bakgrunn hos Jehovas vitner i Belgia.

Det har vært en del saker hele tiden, men de siste ukene har trykket vært voldsomt, etter tv-dokumentaren.

85 NYE HENVENDELSER

– Vi gjorde en optelling før vi skulle møte deg. Det har kommet 85 henvendelser fra nåværende og tidligere medlemmer her i Belgia som trenger hjelp. Bare i kjølvannet av denne ene filmen, forteller Mertens.

Ikke alle de 85 har opplevd seksuelle overgrep. Mange av dem har det, mens andre har tatt kontakt for å få hjelp med å håndtere virkningene av isolasjonen som følger av det å bli utstøtt fra trosamfunnet.

– Hva gjør dere med dette?
– Vi er ikke profesjonelle. Vi hører på folk og henviser videre til helsevesenet når noen trenger det. Og så forsøker vi å innhente sam-

Patrick Haeck ledet et internt domsutvalg internt i Jehovas Vitner mot en mann som hadde forgrepet seg på en rekke unge jenter.

FOTO: TARJEI LEER-SALVESEN

Kerstine Vanderput i CIAOSN gransker religiøse sekter og gir råd til myndighetene. Senteret ble opprettet av det belgiske justisdepartementet.

FOTO: TARJEI LEER-SALVESEN

tykke til å dele historiene videre med politiet og de som gransker slike saker.

GRANSKER OG GIR RÅD

Et spesialisert senter opprettet av Justisdepartementet i Belgia for å gi råd om håndtering av vanskelige saker i religiøse sekter heter CIAOSN.

Senteret ligger like i nærheten av justisdepartementet, midt i Brussel, og ledes av Kerstine Vanderput.

– Vi samler informasjon om disse forholdene, og på grunn av alvorligheten i de rapporterte sakene, har vi informert belgiske myndigheter, sier Vanderput.

Det siste året har senteret jobbet mye med sakene om overgrep mot medlemmer av Jehovas vitner. En rekke overgrepsofre har kommet til senteret og fortalt sine historier.

– Vår rolle er å høre hva de har å si og behandle informasjonen med stor diskresjon. Noen viser tegn til alvorlige reaksjoner når de forteller om hva de har opp-

levd, og vi har rådet dem til å søke profesjonell hjelp fra psykologer. Andre har kanskje historier som påtalemakten bør se nærmere på.

HØRING OG POLITIAKSJON

I desember i fjor sendte CIAOSN en anbefaling til parlamentet om å ha en parlamentarisk høring om dette.

Det har også vært kontakt med påtalemyndighetene. For noen uker siden gikk belgisk politi til aksjon mot regionkontoret til Jehovas vitner i utkanten av Brussel. Det ble blant annet beslaglagt arkivmateriale.

Hva de fant, er ikke kjent ennå.

– Når det gjelder hva politiet har funnet gjennom sine aksjoner, så er det ikke vårt bord. Vi skal bare gi myndighetene råd, og det gjør vi på bakgrunn av vårt eget arbeid, sier Vanderput.

TEKST: TARJEI LEER-SALVESEN
tarjei.leer-salvesen@fvn.no